

postmottak@fin.dep.no

Oslo, 22.09.09

Høringsuttalelse til Fordelingsutvalgets forslag av 24.06.2009 Deres ref. 07/5356 J AFO

Fordelingsutvalget har gjort noen skritt i riktig retning men forslagene er utilstrekkelig definert og upresise på enkelte punkter. Vi vil i tillegg komme med tilleggs kommentarer på ulike prinsipper som må ligge til grunn for å få et løft for allerede økonomisk marginaliserte slik at vi for framtiden unngår at flere faller i fattigdomsfella.

Barnetrygd og barnefattigdom: Det finnes ikke fattige barn uten fattige foreldre. Velferdsalliansen støtter Fordelingsutvalgets forslag men kjøpekraften for barnetrygd må opp på tilsvarende nivå som i 1993. Småbarnstillegg må gjeninnføres.

Uførepensjon: I tillegg til rapportens forslag foreslår Velferdsalliansen følgende:

- Velferdsalliansen har siden endringen i attføringsreglene på slutten av 1990 tallet foreslått en gradering av uførepensjon ned til 20% i stedet for dagens 50%. Dette for å forhindre at og mindre grad av tap av arbeidsevne forhindrer uføre å kunne delta i arbeidslivet utfra sitt individuelt medisinske ståsted som arbeidstaker og opprettholde et ansettelsesforhold av ordinær karakter i størst mulig grad. Et slikt prinsipp vil forhindre at det blir en større grad av uførepensjonering av større gradering dvs. 50 % eller høyere fordi arbeidslivet lettere kan tilpasses den enkeltes arbeidssituasjon og belastning i forkant før uførepensjon ved eksempelvis å innføre 4 dagers uke. Det kan forhindre økonomisk marginalisering av de med mindre uføregrad enn dagens 50%. Statens Pensjonskasse eksempelvis har ingen nedre grense for uføregrad og Velferdsalliansen anser en uføregradering på 20 % som en hensiktsmessig grense for å beholde flest mulig i arbeid og for Folketrygdens medlemmer.

Dagpenger: Det er i dag mulig å ta utdanning ved siden av dagpenger uten avkortning i stønad. Dessverre mistolkes regelverket i forhold til forarbeidene i loven og innstilling avgitt av Stortinget, - av NAV men og av politikere når de uttaler seg i aktuelle saker. Når det gjelder tiltak for arbeidssøkere må det gis mulighet for tiltak som tilfører den enkelte formell kompetanse, selv om denne har karakter av vanlig utdanning via AMO kurs systemet. Dagens kvalifiseringstiltak har i for stor grad blitt preget av mulighet for manglende medvirkning fra den enkelte til å definere eget behov. Tiltakstilbudet har og vært tilbudsstyrt og aktivitetsstyrt, ikke av hva den enkelte dagpengemottaker/ arbeidssøker etterspør av kvalitative tilbud og hjelp.

Barnetillegg: Trygde og stønadsmottakere med andre ordninger enn uførepensjon har gjennom Statens reformer av regelverk de siste 12 år fått i større grad redusert dekningen av utgifter til barn med ca 20.000 kr. pr. år som er forskjellen mellom 0,4 G og et barnetillegg på 27kr. pr. dag x 260 dager. Velferdsalliansen mener at Regjeringens marginaliseringspolitikk må reverseres og at barnas grunnleggende menneskerettigheter må respekteres og for andre stønadsordninger enn varig uførepensjon.

Gjennomgang av sosialhjelpen:

Forut for lanseringen av NAV reformen lå det inne forslag om å legge livsoppholdsdelen dvs. § 5.1 i gammel lov, § 4.2 i nye lovutkastet til Sosialloven inn i under det statlige regimet i NAV reformen. Forslaget om statlig forvaltning ble forkastet av kommunene (KS) og enkelte av arbeidstaker organisasjonene. Resultatet er en amputert og forsinket NAV reform i disfavør for brukeren. Og basere seg på kommunenes årlige budsjettvedtak og lovens skjønnsmessige utforming har gitt dårlige resultater i fattigdomsutviklingen også i de siste 4 år. Vi tillater oss å minne regjeringen på at og Arbeiderpartiet på landsmøtet i 1971 (Protokoll s. 344) vedtok følgende:

- at staten overtar en betydelig del av den kommunale sosialomsorgen,
- at de som får sosialstønad sikres et minstebeløp på størrelse med Folketrygdlovens grunnbeløp
- en vesentlig økning i ytelser til trygdede
- at vi på lengre sikt får en ordning med garantert minsteinntekt for alle

Kravene våre er at Sosiallovens livsoppholdsdelen legges inn som en rettighetsfestet ytelse på størrelse med SIFOs standardbudsjett for husholdningene i den statlige delen av NAVs forvaltningsregime. Kommunal styring kan opprettholdes for ekstraordinære ytelser gitt etter (§ 5.2.i gammel utgave av loven) § 4.3 "Stønad i særlige tilfeller". Et slikt skille av Sosiallovens forvaltningsregime hvor kommunene fortsatt ivaretar §4.3 vil medføre at sosialhjelpen beholder sin subsidiære karakter i særlige tilfeller. Av kommunenes økte milliardbevilgninger de siste år har lite eller intet kommet kommunenes fattige tildel. Dette er en diskreditering av kommunene som de selv har ansvar for.

For å avskaffe fattigdom foreslår Velferdsalliansen at det innføres et universelt rettighetsfestet inntektsgulv til livsopphold på minimum SIFO - nivå. Et rettighetsfestet inntektsgulv vil medføre økt fortutsigbarhet i eget liv, samt økt mobilitet mellom trygd og stønadsordninger og arbeid/aktivitet i stedet for marginalisering og sosial eksklusjon etter dagens skjønnsbaserte ordning. Det vil medføre at folk må avhende gård og grunn før de har krav på utmåling av sosialhjelp.

Skattelovgivning: Skattebegrensning er diskutert i Fordelingsutvalgets innstilling. Og for andre enn alderspensjonister og uførepensjonister bør det innføres en fast skattebegrensningsregel på beløp under EUs fattigdomsgrense. Om dette skjer gjennom et generelt økt bunnfradrag opp til inntekter på nivå med EUs fattigdomsgrense eller skattebegrensningsregelen i Sktl. § 17 ber vi departementet ta med i sitt videre arbeid med rapporten.

Endringer i innretning i tiltak: For å unngå et lappeteppes av velferdsordninger og bærekraftige ordninger støtter vi rapportens fokus på universelle velferdsordninger som varer over tid og ikke målrettede tilskudd og tiltak.

Med hilsen Velferdsalliansen

Vigdis von Ely (Styreleder)

Dag Westerheim (e.f.) Rådgiver